СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 254. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 31. жовтня 1930. VOL. XXXVIII. No. 254. Jersey City, N. J., Friday, October 31, 1930. THREE CENTS.

ҐРІН ПРО БЕЗРОБІТТЯ

ВАШИНҐТОН. — Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, подає на підставі юнійних звідомлень з місць, що в жовтні не працювало 21% юнійних робітників, себто такесаме число як у вересні.

Справа з безробіттям неюнійних робітників представляється далеко гірше. Ґрін подає далі, що безробіття зменшилося в 15 містах, а побільшилося в 8-мох, таких як Бостон, Бофало, Клівленд, Шикаго і т. д.

Ґрін стверджує, що уряд рахується з 3,500,000 безробітних. По правді маємо тепер понад 5,000,000 безробітних голов родин. До них треба зачислити їхні родини. Тоді будемо мати яких 20,000,000 осіб, діткнених безробіттям. Найважніше питання, каже Ґрін, є тепер те, як тих безробітних перезимувати.

РОБОТИ ПРИ БУДОВІ КОРАБЛІВ.

ВАШИНҐТОН. — Яких $50,000,000 рішено призначити на будову нових торговельних кораблів. Це дасть роботу 20,000 безробітним.

ГУВЕР І ПРОГИБІЦІЯ.

ВАШИНҐТОН. — Один з часописів доніс, що президент Гувер заявиться за 4.4% пиво, та що та заява буде проголошена тепер перед самими виборами.

Та Гувер не має якось охоти говорити в справі прогибіції. Він жде на опінію заіменованої ним комісії Викершема, яка має висказатися рівнож і в справі прогибіції.

СТАЄ ЧИМРАЗ ГІРШЕ.

НЮ ЙОРК. — Як тільки розпочато кампанію за допомогу безробітним, зголошуються день за днем щораз нові ряди голодних. Досі зголосилося 23,938 безробітних голов родин. Тепер зголошуються такі особи, котрі ще ніколи не простягали руки за милостинею. Є між ними люди від 21 до 70 року життя.

ВКРАЛИ ОБРАЗ З ВИСТАВИ.

НЮ ЙОРК. — З музею модерних штук при пятій евені ч. 730 викрали малий образ, роботи французького маляря Гоноре Доміє, вартости $35,000.

Образ визичено з приватної колекції Дж. Странського.

МЕЛОН ВІРИТЬ У ГУВЕРА.

ВАШИНҐТОН. — Секретар Мелон запевняє у своїй промові радіом, що президент Гувер приверне в короткім часі добробут. А приспішимо здійснення плянів Гувера, каже Мелон, тоді, коли голосуватимемо на републиканських кандидатів. Бо коли републикани матимуть більшість у конгресі, тоді не ставитимуть Гуверови перешкод у його плянах.

СПРАВИЛИ ПОВСТАНЦЕВИ ВЕЛИЧЕЗНУ ОВАЦІЮ.

САО ПАВЛЬО. — Бувший бразилійський президент знаходиться під опікою британського консуля, себто так як би в тюрмі. До президіяльної палати перенісся вже президент Ґетуліо Варґас, провідник повстанців. Варґаса повитали тисячнії маси народа з великим ентузіязмом. Виходить, що бразилійська революція вже скінчена.

ЗНАЙШЛИ СПОСІБ НА ДИЗЕНТЕРІЮ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Гереллє, професор бактеріольоґії в Єйльскім університеті, подає, що випробував новий лік на дизентерію. Лік той показався дуже успішним, бо на 10,000 хорих не вилічено ним тільки дві особи.

ЄЛЄКТРИФІКУЮТЬ ЗАЛІЗНИЧІ ШЛЯХИ.

БОСТОН. — Біля Різдва розпічнуть електрифікацію трох залізничих шляхів, щоби в той спосіб облекшити безробіття.

УСУНУЛИ З УРЯДУ ЗА ФАЛЬШИВІ ВІСТИ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар Вілбур усунув з уряду Ралфа Келія, нафтового аґента, котрий обвинувачував уряд за марнотравну і хабарницьку господарку нафтовими полями. Генеральний прокуратор заявив, що закиди Келія є безпідставні.

ЖИДИ ЖЕРТВУЮТЬ.

НЮ ЙОРК. — На жидівський поклик, щоби покрити дефіцит Федерації для допомоги жидівським гуманітарним інституціям в сумі $2,221,000, зголосилися відразу 469 осіб, котрі зложили $278,755.

КАЖУТЬ РОБІТНИКАМ ОПЛАЧУВАТИСЯ.

НЮ ЙОРК. — Окружний прокуратор з дільниці Квинс розпочав доходження проти Незалежної Демократичної Організації, на чолі якої стоїть Джан Гелерен, комішенер публичних робіт, яка стягала з кождого робітника цілоденну заробітну платню на виборчий фонд. Хто відтягався від зложення такого фонду, тому відбирали роботу.

UKRAINIANS CHARGE POLES USE VIOLENCE

CANADIAN REPORTER, INVESTIGATING CONDITIONS, SEIZED AND HIS PHOTOGRAPHS CONFISCATED.

By NEGLEY FARSON.

Special Cable (Copyright) to the Buffalo Evening News and Chicago Daily News.

BERLIN, Oct. 24. — A Warsaw dispatch announces the arrest of Canadian journalist, William Day, who was seized by the Polish police when investigating alleged Polish atrocities in a peasant village near Lemberg. Day had taken photographs and talked with peasants after the so-called "pacification" of the village by a detachment of Polish soldiers.

The News correspondent has a document which gives the text of a pastoral letter by the Uniate Metropolitan Bishop of Lemberg. All available copies of this letter, it is reported, were confiscated by the Polish authorities Oct. 16.

Bishop Count Szeptycki went to Warsaw to attempt to mediate between the Ukraine peasants and the Polish authorities—aneffort which failed. The venerable bishop, admitting that the Ukrainians have been guilty of incendiarism, asserts that the Poles have been indiscriminate in their retaliation.

WHOLE POPULATION PENALIZED.

"The whole population is being severely penalized by dragoonings, levies and requisitioning," he says. "Punitive expeditions are being dispatched into villages where there has been no sabotage and where the people have been peaceful and loyal. It is with great concern for the future that we see signs of physical force now being used to destroy the cultural and economic heritage of our people.

"Even the clergy have been beaten in many cases before the people, humiliated, and church dignity has been trampled under foot."

In an interview with this correspondent, the leader of the Ukrainian Nationalist committee in Berlin conceded that the Ukrainian peasants are not blameless, since acts of violence properly are charged to them.

ADMITS INCENDIARISM.

He admits that they have been guilty of incendiarism, but charges that most of the fires on Polish farms during the harvest season were started by land owners.

The world slump in wheat prices caused the prices on the farms to fall below the price for which the crop was insured. Therefore, he asserted, the landowners burn crops and beat the Ukrainian peasants for having set fire tp them — and collect insurance.

The immediate aim of "pacification" of the Polish Ukraine — or Eastern Galicia — is, says the Ukrainian committee, to prevent the Ukrainians voting as a unit against Marshal Josef Pilsudski. There are 7,000,000 Ukrainians in Poland, a homogeneous mass solidified by the desire for a national Ukraine. If allowed to vote as they wish, their spokesmen say, the bloc would trustrate the government's attempt to get a two-thirds majority in the forthcoming Polish Sejm.

SCHOOLS DESTROYED.

Schools and other Ukrainian cultural institutions, the Ukrainian Nationalists charge, are being destroyed by Marshal Pilsudski's emissaries in an effort to stamp out Ukrainian consciousness. Even Ukrainian sport clubs are being officially dissolved, they say.

They complain that Ukrainian nationalism has been ignored by the League of Nations.

The obvious inference is that the Ukrainian Nationalists are looking toward Moscow by way of Kiev, where there are demonstrations and street parades daily and where imprecations are hurled at Polish capitalists for "suppressing the Ukrainian spirit."

Sympathizers with the Ukrainian agitators assert that it is not to Europe's interest for methods of repression to be used that will tend to create material for Bolshevist bloc down through Central Europe, now that great masses of unemployed are susceptible to Red doctrines.

"POLITICAL OFFENDERS" JAILED.

From a reliable source, I am informed there are at least 1000 persons in Polish prisons specifically accused of "political crimes." It is difficult to establish a definite category, as it is said that 5000 really is nearer the number who have been jailed because of political opposition.

Among these in the first 1000 are 60 members of the previous Polish parliament, Wincenty Witos, three times premier of Poland, another who has been premier once, the president and the vice president of the Socialist party (largest in numbers in Poland), president of the Polish trade unions, and the old Polish patriot, Jan Kwapinski, who has been a lifelong fighter for Polish freedom.

It is interesting to point out that while the Ukrainians say they are 7,000,000 strong in Pcland, the Poles says there are only 5,000,000 Ukrainians — the number depends upon who counts them.

("Buffalo Evening News," Friday, Oct. 24, 1930).

НА БАЛКАНАХ ЗАНЕПОКОЄНІ.

У своїй промові Мусоліні виявив, що він не перестає мріяти про італійську експанзію на Схід. Це викликало нове занепокоєння серед балканських держав, які бояться італійського імперіялізму.

ПОЖЕЖІ.

В Лисятині, пов. Бережани, згоріли дві стирти збіжжа Кароля Войціцького. Дві стирти збіжжа згоріли теж у Кривім (Бережанщина) на шкоду дідича Муліна. Догадуються, що і в Лисятині і в Кривім стирти хтось підпалив.

ДОЛЯР ПІДСКОЧИВ.

Від довшого часу курс доляра в Польщі держався на одній висоті 8.88 до 8.89. На днях доляр підскочив на 8.90, а на чорній біржі платять навіть 8.92. Опозиційна преса пояснює це як наслідок останніх подій у Польщі, що захитали курс золотого.

КАТАСТРОФА В ОДЕСІ.

Дня 11. вересня в Одесі була катастрофа трамваю, яка спричинила смерть 8 осіб, а 45 пасажирів було ранених. Причиною катастрофи було те, що підчас їзди трамваю згори попсувалась гальма і трамвай у шаленім розгоні вискочив із шин.

ВБИВСТВА.

Михайло Мельник і Микола Мельник убили в Зарічу біля Делятина Івана Мельника. Причиною вбивства були особисті порахунки. Поліція шукає вбийників, які втікли в невідомім напрямі.

ТРУП НА ПІЛЬНІЙ СТЕЖЦІ.

На пільній стежці в громаді Рожно Велике біля Косова найшли трупа Якова Петрука. Слідство виявило, що Петрука хтось убив. Поліція підозріває Бурака Онуфрія, селянина з тогож села, що то він убив Петрука. Бурака і його жінку арештували.

АРЕШТОВАНІ В ЗВЯЗКУ З УБИВСТВОМ ПОЛІЦІЯНТА.

Дня 3. вересня на постерунку поліції в Синевідську Вижнім 21-літній Микола Коваль убив поліціянта Рибіцького, який його арештував як підозрілого в крадежі. Коваль переховувався в Долині в Миколи Млихайляшина. Коваля й Михайляшина арештували. Арештували також учительку з Синевідська Вижного. Їй закидають, що переховувала теж Коваля та що належить до УВО.

ГУЛЯЛИ, ГУЛЯЛИ.

У селі Оріховець в Скалатщині на весіллю в Михайла Дороша була бійка парубків, яка скінчилася смертю Степана Липки. Поліція веде слідство.

ЗГОРІЛО 27 ГОСПОДАРСТВ.

Діти спричинили пожежу у Врублячині, пов. Рава Руська. Згоріло 27 господарств, разом з мертвим і живим інвентарем. Шкода дуже велика. Сильний вітер утруднював ратункову акцію.

ЛЯХИ ЗНУЩАЛИСЬ НАД УКРАЇНЦЯМИ В НЕВИСКАЗАНИЙ СПОСІБ

СУХЕНЕК КАЖЕ, ЩО „МАНЕВРИ" ВІЙСЬКОВИХ ЗАГОНІВ У ГАЛИЧИНІ ПРИПИНИЛИСЯ.

ЛЬВІВ (Галичина). — Відомости, які тепер доходять з місць, де польські вандали перевели свої кріваві екзекуції над невинним українським населенням, подають багато прикладів нечуваного знущання Ляхів над Українцями. Крім масового побиття невинних людей, старших і дітей та жінок, ляцькі варвари багатьом запихали під нігті голки, або забивали цвяхи, стараючись добути признання про „саботажників".

Скрізь шукали портретів українських письменників, гетьманів та діячів і за кождий знайдений портрет били людей у страшний спосіб. Вломлюючись до помешкань Українців, Ляхи вимагали негайно показати, де схований портрет того, „що має шапку на бакир", а побачивши портрет Т. Шевченка, з люттю накидалися на нього й розривали на шматки та топтали ногами. Таксамо поводилися й з портретами І. Франка, гетьманів та інших українських історичних діячів. Били людей у нечуваний спосіб за те, що вони не мають у себе портретів Мосціцького, Пілсудського та інших польських діячів. Били також за те, що поміж книжками не було польських книжок, або було їх замало. Взагалі, як видно з фактів, Ляхи катували людей по згори укладеному пляні й лише вигадували ту чи іншу „вину", щоб „не бити даремно".

Місцеві Поляки та Польки пособляли катам у їх огидному кріавому ділі й вказували українських місцевих діячів. Карали без винятку всіх членів українських організацій культурних, кооперативних, політичних і т. п., а особливо членів урядів. Немилосердно катуючи людей, ляцькі дикуни примушували їх кричати на честь Пілсудського й Польщі та останніми словами ганьбити Україну й український нарід. Скатованих людей арештували й ґнали до арештів іноді кількадесять кільометрів, привязавши їх за шиї мотузами до возів. Гнали людей мов худобу на налигачах на заріз. Хто не мав сили бігти за возом, того польські гайдуки „підганяли" нагаями, скачучи за арештантами на конях. Та всі варварства Ляхів годі перечислити. Вони були такі жорстокі, що кров замерзає в жилах, коли пригадати їх.

Начальник відділу національностей Сухенек-Сухецький, який раніше приїздив до Львова, щоб орґанізувати тут на місці, в порозумінню з воєводою, карну виправу в Галичині, тепер у Варшаві заявив кореспондентам чужинецьких ґазет, що „пацифікаційна акція у східній Малопольщі вже закінчена. Поліцію відкликано, військові відділи, які відбували на тих теренах маневри — також". — Таку цинічну заяву зложив орґанізатор крівавого українського погрому в Галичині.

ВИКИНУЛИ ПОРТРЕТ МОСЦІЦЬКОГО З ҐІМНАЗІЇ.

В Академічній ґімназії у Львові при вул. Сапіги викенено на вулицю крізь вікно VI. кляси портрет президента польської републики, Мосціцького. Шкільна кураторія припинила науку в шестій клясі й шукає виновника такого зневаження президента.

Шкільна влада заявляє, що коли не знайдеться той, хто викинув портрет президента на вулицю, то вся кляса буде розвязана, а учням буде заборонено вступати до всіх шкіл у Польщі.

КОМУНІСТИЧНА ПРОПАҐАНДА В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Премієр Мек Донелд відповів на запитання в палаті послів зприводу комуністичної пропаґанди в британській імперії, що його уряд уже заявив протест московському урядови проти пропаґанди Москви в Великій Британії. На свій протест він одержав відповідь, що таку пропаґанду веде Третій Інтернаціонал, який знаходиться поза контролею російського комуністичного уряду.

Зі сторони лібералів та консерватистів звернули увагу Мек Донелдови на те, що Третій Інтернаціонал є московським орґаном пропаґанди світової революції. Тому радянський уряд мусить відповідати за пропаґанду Третього Інтернаціоналу.

НІМЕЧЧИНА ВИКОНУВАТИМЕ ПЛЯН ЙОНҐА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Всі спроби опозиції змусити уряд поставити перед парляментом справу відрочення чергових сплат по репараційному пляну Йонґа не привели до жадного успіху. Уряд Брюнінґа, спираючись на більшість у комісії райхстаґу, відкинув усі пять спроб Гітлеровців та їх прихильників поставити на обговорення парляменту справу пляну Йонґа з тим щоб розпачати боротьбу взагалі проти репарацій.

КИТАЙСЬКО-МОСКОВСЬКІ НЕПОРОЗУМІННЯ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Після того, як у Москві розбилися переговори між Китайцями та Росіянами в справі Східно-Китайської залізниці, ґубернатор Манджурії почав підкріпляти свої війська на російському кордоні. На стацію „Манджурія" вже прибуло два батальони піхоти й артилерія.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ЩО СКОНФІСКУВАЛИ?

З рідного краю надіслано нам відпис оригіналу пастирського листа, даного українськими греко-католицькими епископами в Галичині зприводу масових підпалів і польського терору. Той пастирський лист сконфіскувала польська прокураторія і він не появився, про що доносила й американська преса.

Читач, прочитавши цей лист, виробить собі самий як найкраще поняття, як виглядає на ділі польська конституція з її свободою слова. Коли католицька Польща не побоялася сконфіскувати отой пастирський лист сімох католицьких українських епископів, то щож доперва виправляє вона із звичайними людьми? Вже з того можна пізнати, в якім то пеклі карається український нарід під Польщею, де бють і навіть плакати не дають, де нема змоги піднесення якогось протесту, де нема можности ніякого апелю до якоїсь справедливости чи людскости, де не можна навіть застосувати засад християнської релігії, коли тими засадами обороняється поневолений польським окупантом український нарід.

В тім пастирськім письмі епископат виразно осудив терористичну акцію. Він звертається до молоді й просить її завернути з шляхів революційної боротьби, а взятися до господарської, суспільної, культурно-освітної й наукової праці, хоч сам додає, що хоч яка та праця важка, але для такої праці „теперішні обставини виїмково непригожі". Пастирський лист намагається відвернути молодь від конспірації, але шанує її „за могутнє почування любови до Вітчини" і кличе до неї: „Витревайте у службі цеї любови й не жалуйте жертв, але жертв таких, яких вимагає народня справа у теперішній хвилі — жертв згідних з наукою Христа, з добром Народу".

Того польській прокураторії було замало. Вона хотіла, щоби в пастирськім листі взято в оборону державну владу. Тимчасом в листі тім стверджено, що переживаємо події, з якими не можна ніяк погодитися з точки справедливости, людскости і культурности, бо за винні одиниці карають тисячі невинних. В листі тім сказано виразно, що там може бути мова про мир і згоду, де панує справедливість, а такої справедливости покищо в Польщі не видно.

І за тих кілька слів правди польська влада сконфіскувала цей лист. Сконфіскувала, бо привязувала меншу вагу до осуду українських терористів, а більше боялася осуду терору польської влади.

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ ГАЛИЦЬКИХ ЕПИСКОПІВ

(Виданий зприводу останніх крівавих подій в краю, а сконфіскований польською владою).

Божою милостю і Благословенням св. Апостольського Престола

Андрей,
Митрополит Галицький;
Григорій,
Епископ Станиславівський;
Иосафат,
Епископ Перемиський;
Никита,
Епископ Патарський;
Григорій,
Епископ Пом. Перемиський;
Іван,
Епископ Пом. Львівський;
Іван,
Епископ Пом. Станиславівський.

Духовенству і Вірним Галицької Провінції Божий Мир і наше Архієрейське Благословення.

Христова Церква, що стоїть на сторожі Божої Правди і Божого Закону, все ясно осуджує як морально злі усі поступки, що цему законові противляться; Вона учить цего людей і в катехизмі і в проповідях і в сповідальниці і всюди, де лиш сягає її вплив, і не залишає жадної нагоди, щоби голосити правду та відводити людей від зла, а вести їх до добра.

Одначе, коли розходиться о конкретні злочини, яких допустився хтонебудь у даному місці й часі, за які горожанською властю є потягнені до відповідальности, Церква тоді не забирає голосу, щоби всім признаний вчинок злим ще виразно осуджувати та щоби заявляти, що ані церковна Власть, ані вірні не солідаризуються з цим злочином. А не робить цього тому, бо це очевидна річ, сама собою зрозуміла, пливуча з основних засад християнства, що моральне зло є злом і Церква зі Своєї природи не може цего, що зле, уважати за добре і з ним солідаризуватися. Такі заяви понижали би Боже достоїнство Церкви.

В случаю конкретних злочинів Церква не потребує промовляти, але навіть промовляти й не може тоді, коли вислідження й укарання винних є в руках поліційної й судової власти, а енунціяція духовної власти могла би й невинним причинитися до підозріння й оскарження, а може навіть і незаслуженої кари.

Тому до цього часу ми мовчали, а якщо промовляємо нині, то робимо це для того, щоб уникнути більшого лиха. Ті, що мають в руках власть, явно твердять і підозрівають нас, що ми мовчанням солідаризуємося з підпольною акцією підпалів і т. зв. саботажів; вони накидають нам відповідальність за все, що діється в краю, та за злочини одиниць, не вислідженних ще властю, масово карають наш нарід.

В надії, що наше слово причиниться до цего, щоби вернули нормальні відносини в нашому краю, в надії, що тим стримаємо несправедливе карання невинних, відзиваємося до Вас — Дорогі в Христі Браття — цим пастирським посланням.

І Ми, Ваші Епископи, й наше Духовенство й Ви всі, що слухаєте голосу Христової Церкви й за ним ідете, ми всі від самого початку вважали й уважаємо роботу підпалів за морально злу, противну Божому Законові, а через це і нашому народові у високому степені шкідливу, тим більше шкідливу, що промощує дорогу комунізмові.

Ми всі, що по християнськи думаємо і хочемо християнського життя, ми всі признаємо, що так як у случаях інших беззаконій, так само і тут повинна рука справедливости досягнути винуватих. Одначе ми не можемо брати на себе відповідальноси за одиниці чи революційні групи. Підпалячі й усякого рода замаховці, це люде, що слухають не голосу Христової Церкви, а тайних приказів якоїсь тайної влади. За їх діла (навіть у цих случаях, де винуватим мав би бути якраз український націоналіст, а не комуніст, реванжист, спекулянт і провокатор) ми не можемо відповідати, вини за них не поносимо й за них ми не повинні бути карані.

З глибоким одначе жалем і болем переживаємо події, з якими з точки справедливости ніяк не можемо погодитися; за винних, ще не вислідженних, розтягається вину на ввесь народ, на клир, на інтелігенцію, на селянство. Строго карається ціле населення побоями, контрибуціями, реквізиціями й навіть не питаючися про його вину. Карні експедиції ідуть до ряду сіл, де ані не було ніяких саботажів, ані непослуху для властей — де навпаки, люде зовсім спокійно заховувалися. З глибоким сумом і жахом про будучність бачимо багато случаїв, де на превеликий жаль безправно уживається фізичної сили на нищення культурного й господарського дорібку людей, або знущання над безборонними і невинними людьми; навіть священиків немилосердно в богатьох випадках бито, не вагаючися перед народом так до краю понижати й доптати їх духовне достоїнство й авторитет.

Ми вставлялися у Воєвідствах і Міністерствах, представляли і просили та маємо надію, що державна Влада встримає та покарає безправства й надужиття. Маємо надію, що заверне з дороги масових репресій. Одначе не можемо поминути й нагоди цего пастирського листа, щоби не пригадати, кому належить, слова св. Письма: „Правда і Мир облобизастася" (Пс. 84) — що там запанує мир і згода, де царитиме справедливість.

А тепер звертаємося як пастирі Христового стада до Тебе, дорогий і многострадальний наш Народе! Ми хотіли-би передати Вам слова потіхи, які відповідали би Вашому горю; в тім горю нам спільним „возведох очі мої в гору, отнюду же прийдеті помощ моя; помощ моя од Господа сотворшаго небо землю". В Бозі і Його Христі, в Покрові Пречистої Діви наша надія. До молитви треба нам більше ніж колинебудь горнутися; з молитви черпати нам сили, щоби витревати в терпеливости, в супокою, розвазі й у християнськім поведенню. Хай ніяка сила не зможе відірвати нас від св. Віри, від послуху для Божих заповідей і для св. Католицької Церкви — а дні бурі перейдуть та не пошкодять нам.

На закінчення ще пару слів до Вас, наша молодіже! Ви молоді літами, а чувствами горячі. У Вас могутнє почування любови до Вітчини; вона домагається діл, до діл взиває. Витревайте у службі цеї любови й не жалуйте жертв, але жертв таких, яких вимагає народня справа у теперішній хвилі — жертв згідних з наукою Христа, з добром Народу.

Ми до краю обезсилені; щоби прийти до себе, вернути до здоровля й сили, народ наш потребує щоденно тихої, муравлиної, будуючої та продуктивної праці на всіх ділянках життя; потребує праці господарської, суспільної, культурно-просвітної, наукової, потребує католицької організації. Якже много тут відлогом лежить! У тій праці витревайте, до цеї праці приготовляйтеся, беріться до неї всі молоді. Правда — теперішні обставини виїмково непригожі, але тим більше та праця так для нас конечна, як саме життя.

У підпольну роботу не давайтеся нікому ввести. Злочину на Вас і на Вітчині допускається той, хто відводить Вас від позитивної праці, а наклонює до конспірації. Працюйте явно для народу, підпорядковуючи усе тоту Вашу працю Божому Законові. Родичів і старших не легковажте, навпаки, хай їх життєвий досвід та відповідальність перед суспільністю все доповнює й кермує в розвазі молоду й буйну Вашу ідейність.

Для упрошення Божого Милосердя в тих тяжких обставинах, які переживаємо, заряджуємо, щоби кожний священик при кожній відправі св. Літургії додавав при єктенії мирній і сугубій по три прошення зі служби „во время всенародния скорби", яку на осібній картці до цего послання залучаємо.

Благодать Господа Нашого Ісуса Христа і любов Бога і Отца і причастіе Святого Духа най буде зі всіми вами. Амінь.

Дано у Львові в навечере Покрови Пречистої Діви Марії, дня 13. жовтня 1930 р.

Андрей, Митрополит;
Григорій, Епископ Станиславівський;
Иосафат, Епископ Перемиський;
Никита, Епископ Патарський;
Григорій, Епископ Пом. Перемиський;
Іван, Епископ Пом. Львівський;
Іван, Епископ Пом. Станиславівський.

ХУРТОВИНА НАД РОГАТИНЩИНОЮ.

Дня 29. вересня навістила Рогатинщину кількагодинна хуртовина зі зливою та громами. Громи спричинили 5 пожеж і ушкодили телефонічні лінії. Від грому згоріли будинки: на фільварку Вахмана в Кутцях стодола зі збіжем, вартости 15,000 зол., в Тюкові стодола, шопа та курник Ів. Бандури, вартости 3,000 зол., у Павла Гарасимчина в Загірі згоріла крівля хати, вартости 200 зол., у Фр. і Ст. Квятковських хата, стайня та стодола, вартости 3,500 зол., у Ф. Скотницького в Радванові стодола та стайня.

3.

ГОРИТЬ

I.

Як тільки американський когут відспівав свою другу ранню пісню, Василиха прокинулася зі сну та стала шепотіти: „Царю небесний, утішителю..." З молитвою на устах вийшла з хати, наштовхуючись на чорного Бриська, що спав біля дверей, простягнувшись на ввесь ріст. Гуси, зачувши скрипіт дверей, підняли крик, домагаючися свободи на зелену пашу. Але їхній пастух, малий Івась, ще спав твердим сном. Біль його ніг, поколених стерням, устав, коли перед сном йому мати приложила широкого „бабкового листя" та обмотала онучам. Корова „Тироля" дивилась покірно на Василиху своїми великими очима, чекаючи в замін за молоко солодкої конюшини.

На дворі гасли останні зорі, рання свіжість воздуха та холодна роса сколихали пташиною, що отце підняла свій вереск. Василиха впрямила зір в напрямі сходу сонця, шукаючи там у далечині білих хмарок, що мов невинні діти гуляють та приносять з собою дощ і бурю. Чиста мов кришталь голубість успокоїла Василиху, яка поверталась назад до хатних дверей.

— Василю, вставай, — промовила вона півголосом, щоб не побудити своїх малих дітей.

— Василю, вставай!, закликала вдруге, та стала тягнути свого мужа за рамя.

— Чого хочеш від мене? — обізвався мов з просоння Василь. — Щойно заснув, а ти вже будиш мене! Дай можність відпочити, яж учора на панськім так накосився, що мене всі кости болять.

Василиха не слухала тих нарікань, повернулась до Михася, свого 16-літнього сина, що вже другий рік разом з батьком косить на панськім та помагає заробляти на родину. Михась чуйніший за батька, підвівся на перший поклик і глянув у вікно.

— Буде гарна погода сьодня — сказав по хвилині.

II.

Виклепавши свою та Михасеву коси, направився Василь із сином на панський лан. Горішний край соняшного круга висунувся понад великі ліси, як Василь, махнувши перший раз косою, промовив: „Господи поможи". За батьком прошептів і Михась, похиляючись луком над своєю косою. Суха солома пшениці лягала на коси, які під орудою фізичної сили відкидали її та стелили рядками на землю.

— Лекше бери, Михасю, бо пшениця висохла й колосся оббивається, а це панові тільки користь, нам шкода!

Михась не зважав на ці слова, а щораз сильніще й скорше махав косою. Ще вчора постановив він собі йти вперед батька й сьогодня хоче цю постанову здійснити. Молодеча сила пре його все вперед. Василь, завваживши це, усміхнувся, а по хвилі його обличчя став огортати сум.

— Так, так! Колись і я таким був, як ти, Михасю! Перед вів завжди на панськім лані й завжди відбивав напади других косарів, які хотіли мене випередити. Пропала молодеча сила, розгубилась на марно!

І вмент пригадалось йому, як прийшла мобілізація, як він маючи 30 років йшов на світову війну, кидаючи молоду жінку й малого Михася; як воював тяжко на сербському та італійському фронтах, як в голоді й спразі драпався по високих Альпах, стріляв на Італійців, не знаючи за що й для чого; як опісля попав в російський полон і втік з транспорту на Україні, довідавшися, що його завезуть аж на Сибір; як, ховаючись від Москалів став наймитом на хуторі, як кожного вечора молив Бога, щоб війна скоро покінчилася, як тужив за своїм домом, родиною!...

— А нараз прийшла революція, пробурмотів Василь.

— Що кажете тату? Революція прийшла? Яка? наша? Роскажіть, як то було! Василеве обличчя розяснилось, а щось невимовно радісного наповняло ціле його єство. Думки зароїлись, в уяві стали повторятись хронольогічно всі події з того великого часу. Протягнувши каменем косу, Василь вже в тисячний раз став синові оповідати про українську революцію.

— Як вибухла революція, я був на хуторі в Чернигівщині. Зпочатку не знав про що йде, але по двох-трох місяцях я збагнув усе. Як створилась Центральна Рада, а поїхав до Київа та поступив на службу до лічниці. З кожним днем зростала ненависть між нами і Москалями. Ми почали групуватись окремо й змагали захоплювати все в наші руки, але Москалі не давали. Йшла тиха уперта боротьба! Я забув за маму, за тебе й увесь віддався революції. Працював як день так і ніч. Нараз довідався я, що організуються Січові Стрільці і того самого дня я вже був в коші Стрільців, бо двох думок в мене не було. Опісля прийшла вже війна між нами і Москалями, Центральна Рада проголосила самостійність України; всюди панувала велика радість, що Україна освободилася зпід Москви...

— В лютім 1919. р. дістав я відпустку та поїхав до дому. Ти пригадуєш собі, Михасю, як то було? Вже на третій день йшов я на поміч, щоб відбити польський наступ, а опісля нас перекинули на північне крило армії, війна розгорілась і не було часу вертатись домів. Весною ми відступали за Збруч і таки сейчас робили похід на Київ. О, це було найкраще за всю нашу війну, як ми здобули Київ, але замало було нас, щоб вдержати його. Проти нас виступили денікінці, всі були проти нас! Але де ми тільки не були, чи в Балті, чи в Одесі, всюди співали: „...та не тішся, Ляше, що по Збруч, то ваше".

— Co ty gadasz, Bazyli? — обізвався панський окоман, що зайшов крадькома ззаду.

— Та я, прошу пана, оповідаю, як то колись у нас було.

— Ale co było! Hajdamacy zbuntowali się byli, a myśmy ich porządnie wybili i basta.

— Та ні, ми мали свою державу, свою армію, свій уряд, свої гроші, а ви на нас напали!

— Nieprawda! Łżesz, hajdamako, takiego nie było.

III.

Вечірний дим хатних коминів оповив село. По цілоденній втомі легко вкладався всюди спокій. Де-не-де лунав свист нічних пастухів та гавкання собак, як відклик. Біля Василевої хати назустріч йому заскреготала сорока.

— Будуть гості, обізвався Михась, що від лайки, якою накинувся окоман на його батька, неначе онімів був.

Чорний Брисько свою радість з повороту господаря виявляв ріжними скоками та гарчанням, прилещуючись до Михася, як свого приятеля. Малі діти заглядали крізь вікна та усміхалися до батька, що втомленою рукою ставив косу біля плота. В хаті заблищав каганець й зі стола понеслась пара горячої страви. Василь з Михасем стали мити руки та приготовлялись до вечері. Нараз рознісся по хаті крик дітвори: жандарм, жандарм!

На подвірю, а по хвилині й у хаті зявився рудий, плечистий мазур. Ціле село знало його вже, хоч заледво минуло три місяці від його приходу. За короткий час свойого урядування в новому осідку він зміг вже здобути признання міського старости, бо кожного дня всаджував по двох-трох Українців до тюрми.

IV.

— Bazyli Korczenko! Jesteście aresztowani na zawiadomienie pana ekonoma, że buntujecie swego syna.

Хата наповнилась плачем дітей та хлипанням Василихи. Василь впяв грізно свої очі на жандарма, який витягав з торбини ланцюги. Михась, як на диво, заховувався спокійно, а його усмішка на обличчю злагіднювала наглий смуток, що його приніс мазур в хату.

Глуху ніч протяв гомін дзвона, що бив на трівогу. Люде вибігали на двір, щоб зорієнтуватися, де й що горить. Велика, червона заграва на небосклоні давала до пізнання, що горить добрий будинок, а місце його вказував в осередок села.

Горить! Горить!... неслось по селі. Жандармерія горить!...

Селяне спокійно вертали назад до своїх хат з виразом певного задоволення. Кожному з них втискалася в голову думка: хто підпалив?

Прочунявшись від першого удару, жандарми розбіглись по селі, щоб ловити злочинця, а для більшої певности себе стріляли, на кого попало. Михась спокійно вкладався до сну, виконавши тяжкий акт.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

—o—

ФРЕКВИЛ, ПА.

Громада оживає.

Страшні події в краю відбилися в нашій громаді.Колись торжествував у нас москвофільський дух. Годі було переводити збірки на край. Годі було говорити за українську мову. З церковної галі викрали були портрет Шевченка й порвали портрет Івана Франка. Та завдяки нашому теперішньому пароховиі, о. Миляничеви, все те минуло. Отсе перший раз почули в нас громадяни добре слово про наших національних ґеніїв з уст священика.

Отсе перший раз почали правити в нас поминальні богослуження за полеглих українських героїв і переводити збірки на допомогу Рідній Школі чи інвалідам. Є тепер наший дух, тому наша громада може тепер запротестувати не тільки телеграми проти польського окупанта, але й збірками і величавим Листопадовим Святом, до якого готуємося.

Т. Т.

—o—

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Вибори і Поляки.

В Українськім Горожанськім Клюбі мали відбутися передвиборні збори, на яких мала говорити Ізабелля Міллер, як демократична кандидатка на конгресменку. Вона не прийшла, а тільки двох Поляків, які розсілися біля портрету Тараса Шевченка й українського прапору. Польські кандидати роздавали картки, друковані по польськи. На це звернула увагу одна свідома Українка й вийшла з галі, а за нею інші свідомі Українці.

Я думаю, що в теперішній час годі нам сходитися з Поляками і спільно радити. Заведені рани завдано нашим братам в краю і завеликий біль давить наші серця, щоби можна було нам сидіти спокійно з Поляками за одним столом.

Горожанин.

—o—

РІВЕРГЕД, Л. АЙ.

Не час на балі!

Наша невелика громада завжди відзивалася на кождий поклик Рідного Краю. І жертви плили. Але тепер, коли діються на рідній землі такі страшні річи, що вже цілий світ за них заговорив, у нас все притихло. Навіть в церкві не згадає ніхто за наближаючий ся листопад, за протести проти польських звірств ні за яку збірку на край. А коли що заповідають, то — балі. Так далі не може бути. І наша громада не може покритися соромом. Тому всі до збірки, протесту й національної жалоби.

Парохіянин.

—o—

КОГУС, ТРОЙ І ВОДЕРВЛІТ, Н. Й.

1. Приготовання до протесту.

Заходом Окружного Комітету Українсько - Американських Демократичних Клюбів рішено влаштувати великий демонстраційний похід як протест проти катовання українського народу Ляхами. Похід відбудеться дня 15. листопада (Новембра) 1930 в Трой, Н. Й. До походу покликається все українське громадянство з Когус, Трой, Водервліт, Олбани і Амстердам, Н. Й.

Проситься уряди всіх українських організацій вияснити вже тепер всім членам, яка це має бути демонстрація.

Голос розпуки катованих братів, брязкіт кайдан із польських тюрем та голоси з могил наших мучеників взивають нас до протесту проти катів.

Тож до діла! Всі, в кого тільки бється українське серце, мають станути до походу в дні 15. листопада!

За Комітет:

Т. Малігловка, Н. Базар, Д. Зальопаний, П. Качмар, В. Футулуйчук, П. Пняга, І. Столяр, І. Урбан, П. Берник, М. Спяк, С. Палка, П. Бойко.

2. Товариство імени Юліяна Головінського.

Українці з Когус, Трой і Водервліт, Н. Й., заснували відділ О. Д. В. У. ім. Юліяна Головінського, якого ляцькі жандарми замордували в підступний спосіб.

Шануючи його память, названо новозаснований відділ його іменем, як того, що свою Україну любив і за неї життя положив.

Д. Зальопаний.

—o—

ВИЛКСБЕРІ, ПА.

Лагодяться до спільного віча.

Нарешті і нас зворушила совість! Голос розпуки рідного краю досягнув і нас. Отсе з пятниці, дня 31-го с. м., в годині 7-мій вечер зійдуться до церковної галі представники місцевих і околичних організацій на перші наради в справі протестаційного віча. Славно поступили наші партії, коли залишили думку уладжувати свої віча, а прилучились до поклику парохії на одно велике віче цілої громади.

Нехай же не забракне ні одного братства чи товариства на нарадах! Святий обовязок спадає на кождого й на кожду організацію, щоби доложити зусиль, щоби віче вдалося як найкраще. Тому, зійшовшися на наради, хай буде між нами лиш одна ідея й хай вона провадить нас до великого народного віча, до народної манифестації й до народнього протесту.

Г. Герман.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Всім, що запитують у справі балів. — Ми погоджуємося вповні з усіми тими, що висказують у дописах своє обурення зприводу того, що є такі одиниці чи навіть товариства, які не відчувають правдивого болю рідного краю та не розуміють ваги загальної національної жалоби. І цілком слушно покликується дописуватель Д. Г. на польські пані, котрі носили десятки літ жалобу по останнім польськім повстанню, чим звертали увагу світа на поневолену Москвою Польщу.

Та ми можемо тільки морально впливати на наших людей, щоби відмовилися від публичних забав і балів у місяці листопаді. Ми певні, що все свідоме громадянство до цього застосується. Бо моральна вартість такої жалоби далеко вартніша як той марний дохід, на який числять ті, що влаштовують балі. Громади і організації повинні самі допильнувати, щоби національна жалоба була захована й то захована по добрій волі й по переконанню, що так повинен поступати свідомий, характерний нарід. Кожда громада чи товариство, які влаштовували би балі, дали би тим доказ убожества національної свідомости і карности.

Листи з краю. — Надіслані нам листи з краю передруковуємо, наскільки вони приносять новий матеріял. Але й не друковані листи переховуємо як документи польських звірств. Тому просимо нам далі надсилати листи і не жадати їх звороту.

—

— Знаєш, я купив собі окуляри до авта.

— Ти маєш авто?

— Ще ні, та маю льос, на який можна виграти авто.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

Радіо стація W. H. A. M., Rochester, N. Y.

Субота, 1 листопада, в год. 6.15 до 6.30, заходом українських музичних організацій і центрального комітету українських організацій м. Рочестер відбудеться слідуюча програма:

1) З буйним вітром на розмовоньку — Р. Придаткевича, скрипкове сольо, Іван Боднар; 2) Сучасне становище в Галичині, відчит в англійській мові; 3) Ой у лузі червона калина — аранж. Л. Сорочинського, сопранове сольо, Ю. Січинська; при пияні А. Крик.

Неділя, 2 листопада, в год. 3 до 3.30 Рочестерський Громадський Хор під пров. Л. Сорочинського.

Програма: 1) Не пора — Д. Січинського; 2) Козака несуть — М. Леонтовича; 3) Зажурились Галичанки — М. Леонтовича; 4) Ой зза гори сніжок летить — М. Леонтовича, солісти: М. і С. Климко і Головко; 5) Ой чий же це двір — М. Лисенко; 6) Ой у полі криниченька, М. Леонтовича; 7) Страшний Суд, П. Демуцького; 8) За Україну, Я. Ярославенка. При пияні п. С. Климко.

UKRAINIAN CHURCH PROTESTS POLISH OUTRAGES IN GALICIA.

CARNEGIE, PA., October 28, 1930. — Rev. John Zuck, the Administrator of the Ukrainian Greek-Catholic Church, sent to President Herbert Hoover the following telegram:

The President,

The White House,

Washington, D. C.

Sir:

I, the undersigned Administrator of the Ukrainian Greek-Catholic Church of United States of America, consisting of twenty-five church congregations and representing thirty thousand citizens of Ukrainian extraction, appeal and entreat your Christian conscience, human and peace loving heart to use the influence and the Great Power vested in Your Great Office, to intervene on behalf of our helpless and defendless brethren under the Polish yoke in Europe. Recently the Polish Government sent out penal expeditions throughout Eastern Galicia to pacify anti-Polish elements, which expeditions are committing inhuman, atrocious and barbarous acts upon peaceful, defenseless and innocent people.

The history of civilized world knows no rule so oppressive, destructive, devestating, and inhuman as that of Poland towards Ukrainians. The Poles are determined to destroy the Ukrainian religious, cultural, social and economical institutions, and completely exterminate the Ukrainians under their rule. To accomplish this, they have adopted most cruel, barbarous and inhuman methods, which exceed the ferociousness of ancient Turkish and Tartars hordes.

In the name of Chistian Love and Spirit of Humanity, I appeal to your kind and peace loving heart, to intervene for our helpless unfortunate brethren and persuade the heinous Polish Government to ameliorate the conditions of our brethren under the so-called civilized Polish rule.

Yours respectfully,

Right Rev. Joseph Zuck,
303 Jane St., Carnegie, Penna.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Збірка на боєву акцію.

Члени і симпатики відділу О. Д. В. У. ч. 9. зложили на революційний фонд: по $2.50: М. Даньків, М. Клюсик; по $2.00: І. Пігуляк; $1.50 О. Шмокалюк; $1.25: В. Дячук; по $1.00: І. Камінюк, І. Лесюк, А. Яворський, В. Осухівський, Г. Туркевич, Д. Зальопаний (з Когус, Н. Й.); по 50 ц.: А. Лущак, А. Данів і В. Гриник. Разом $17.25.

З кольпортажі „Сурми" $5.00; з кольпортажі брошур $7.50. Инша збірка $20.00. Прихід з двох пікніків 20 і 21 вересня ц. р., уладжений О. Д. В. У. ч. 9. — $85.25.

Збірка тов. А. Яворським на уродинах в гром. І. Ліщинського $5.00. Жертвували слідуючі: по $1.00: І. Ліщинський, А. Яворський, М. Дудик; по 50 ц.: О. Шмокалюк, О. Шкляренко, пані А. Сіняничук І. Понцитиналюк.

Годиться зазначити, що місцевий Український Американський Горожанський Клюб причинився до збірки тим, що дав даремно площу на згадані два пікніки.

Разом вислано через "Обєднання" $140.00.

Г. Т., секретар.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

„СТШЕЛЬЦИ" ПОСТРІЛИЛИ ТЕЛЕГРАФІСТА.

„Газета Варшавска" подає, що підчас подорожі „стшельцуф" на зїзд до Торуня на стації Кутна з воза впало кілька крісових стрілів. Одна куля пробила шибу стаційного будинку і смертельно поранила телеграфіста Антона Моравського, який якраз стояв при телеграфічним апараті і надавав телеграму про відізд транспорту „стшельцуф" зі стації. Раненого Моравського відвезено до лічниці в Кутні, де він бореться зі смертю. Поліція затримала поїзд і хотіла почати слідство, але „стшельци" загрозили, що будуть стріляти сальвами до поліції і поїзд рушив далі в дорогу до Торуня. У Вроцлавку затримано поїзд ще раз, але „стшельци" приняли таку грізну поставу, що безрадна поліція пустила поїзд далі.

—o—

З ПОСТІЙНОЇ ХРОНІКИ.

З Москви подають, що там закінчилась судова розправа проти російських економістів, обвинувачених у саботажі. З усіх обвинувачених 46 осіб засуджено на смерть і зараз же розстріляно. — В Москві арештовано крім того члена академії і бувшого ректора університету Черкавського, професорів Єгорова, Чарновського і Богоявленського. Всіх арештовано за те, що вони, беручи участь у концерті вчених у Берліні, навязали звязки з буржуазними вченими.

МАСАРИК ПРО ПОЛЬСЬКИЙ КОРИДОР.

„Н. Фр. Прессе" оголошує інтерву з президентом Ч. С. Р., Масариком, який між іншим заявив: „Для европейського мира є дві головні небезпеки: польський коридор і Мадярщина. Німеччина ніколи не згодиться на те, щоби Східня Прусія постійно була від неї відрізана. Щодо Мадярщини, то її аґресивна політика також загрожує мирові.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 301, повідомляє своїх членів, що мітінґ у важній справі відбудеться в неділю, 2-го листопада, в годині 12.30 пополудни. — П. Підлісний, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Жеребецька Любов", від. 144, повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 1-го листопада, в гали Укр. Нар. Дому, 217-219 Іст 6-та вули., точно в годині 8-мій ввечір. На сих зборах обовязкова присутність кождого члена, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся на сих зборах член заплатить кару після статута. — М. Ямка, предс.; Ст. Опришкош рек. секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в суботу, 1 листопада, в годині 7-мій ввечір, в гали церковній, 34 Біч ул. Проситься членів прибути на час, бо маємо много нових справ до полагодження. — Йосиф Підлуський, предс.; Іван Глива, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".